

SVETA

Cecilija

ČASOPIS ZA DUHOVNU GLAZBU

Godište XLIX. Broj 4

Lisotpad — Prosinac 1979.

Sv. Cecilija
časopis za
duhovnu glazbu
1969-1979

Kad je 1969. godine na poticaj M. Demovića profesorski zbor Instituta za crkvenu glazbu u Zagrebu odlučio obnoviti časopis *Sv. Cecilija* sa glazbenim prilogom, ovaj put kao glasilo Instituta, otvorila se nova mogućnost glazbeno-liturgijskog i opće glazbenog događanja u nas. Ovo nastojanje je, neka to i ovom prilikom bude sa zahvalnošću istaknuto, prihvatilo kao izdavač Hrvatsko književno društvo sv. Cirila i Metoda u Zagrebu. Institut za crkvenu glazbu usmjeravali su na ovakvu vrst djelovanja njegovi Statuti, neposredni poticaj bijaše 100. obljetnica cecilijanskog pokreta, a neodgovodnost nametnula je konstitucija »Sacrosantum Concilium« o svetoj liturgiji kojom je započelo novo doba u liturgiji, dakle i liturgijskoj glazbi.

Slavna tradicija časopisa *Sv. Cecilija* i plodna obnoviteljska djelatnost cecilijanaca s razlogom su bili povodom da se zadrži ime časopisa i prihvati kao polazište program nekadašnjeg obnoviteljskog rada, da se, dakle, od onoga što imamo i što jesmo u crkvenoj glazbi, krene u novo što je trebalo izreći i doreći u obnovljenom bogoslužju, posebno u bogoslužju na materinskom jeziku. Tako se časopis, imajući kao prvi cilj duhovnu glazbu, širio tematski na mnoga glazbena pitanja u nas pa i u svijetu, postao još jedna mogućnost glazbene informacije i inspiracije. Imajući sve to u vidu, treba pozdraviti sve napore urednika i suradnika te prihvatiti kao poticaj daljnjem nastojanju činjenicu da je časopis *Sv. Cecilija* postao potreban i koristan glazbenom i posebno liturgijsko-glazbenom životu u nas. U tom smislu se je Uredništvo u prvom uvodniku vrlo dobro postavilo slijedećom rečenicom: »Časopis će usklađivati svoju djelatnost prema stvarnim potrebama glazbenika i mogućnostima uredništva, izdavača i suradnika« (SC, XXXIX/1969, br. 1, 1).

Potrebe crkvenih glazbenika, mogućnosti uredništva i suradnika u ovom razdoblju *Sv. Cecilije* složeno je pitanje. O tom, prema crkvenim odredbama jasnom pitanju, u nekim Crkvama na Zapadu kroz neko vrijeme nedorečenom u smislu glazbene prakse, u nas ne bijaše nikad ni odgovora ni dogovora. Od vjerskog periodičnog tiska samo su se u *Sv. Ceciliji* pojavljivali osvrti (uvodnici, članci, prijevodi) koji su upozoravali na smjernice II. vatikanskog sabora i na kontinuitet opće glazbene i naše glazbene kulture kao obnoviteljskog polazišta, dok su, uz glazbeni prilog *Sv. Cecilije*, glaz-

beni repertoar duhovnog obilježja donosili i drugi listovi crkvenog periodičnog tiska. Sav taj tiskom ponuđeni repertoar duhovne glazbe služio je i u bogoslužne svrhe, a jedino mjerilo vrednovanja mogla je biti glazbena kultura voditelja bogoslužja, odnosno voditelja pjevanja na bogoslužju. Istina, dovoljan je u nas jedan glazbeni list koji donosi crkvene propise, njihovo tumačenje i smjernice za primjenu, međutim časopis *Sv. Cecilija* nije u tom smislu kroz ovo vrijeme podržavan, a ponuda crkvenog periodičnog tiska ne bijaše ravnomjerna: časopis *Sv. Cecilija* prema zbroju spomenutog periodičnog tiska s mnogo većim tiražom i češćim izlaženjem.

U traženju prikladnog liturgijskog repertoara kroz ovo naše vrijeme posaborske obnove, pitanje teksta bijaše teže. Radi teksta i sadržaja mnogi su lijepi napjevi ostali neiskorišteni, a s razlogom se mogu stavljati primjedbe na tekst nekih ponuđenih jedinica za liturgijsku upotrebu. Neprikladno prevedeni tekstovi za glazbenu obradu stvarali su velike neprilike skladateljima i priređivačima liturgijskog repertoara; uza sve to prevedene tekstove nije bilo moguće mijenjati, bez obzira što prijevodi nisu zadovoljavali niti glazbenike (usporedi SC, XL/1970, br. 3, 65), niti Liturgijsku komisiju (usporedi SC, XLI/1971, br. 2, 50). Na tako priređeni tekst nije bilo moguće stvarati nego samo one glazbene oblike u kojima nije neophodno potreban glazbeni metar teksta.

Moguće bi bilo na jednaki način osvrnuti se i na ostale vidove liturgijske glazbene obnove u nas, no ostao bi isti zaključak: nedorečena obnoviteljska usmjerenost davala je povoda slobodnim i osobnim obnoviteljskim zahvatima, bez obzira na obnoviteljski program saborskih smjernica. To je imalo logičke posljedice: nije uočena vrijednost novonastalih glazbenih oblika, preveliki su prostori u tisku posvećeni glazbenim pokusima koji nemaju trajnije vrijednosti za našu Crkvu, repertoar liturgijskih pomagala nije pomagao smisao za nacionalno i lijepo. S pravom je jedan izvjestitelj prigodom 100. obljetnice *Sv. Cecilije* rekao: »Kao da se otpor, koji je još Franjo Dugan — propagirajući vrijednu duhovnu glazbu — imao u stanim odgovornim krugovima, nastavlja i danas« (SC, XLVIII/1978, br. 2—3, 119*).

Preostaje, dakle, pronaći nove mogućnosti, a bilo bi u duhu obnove i s mnogo više koristi, kad bi to bilo naše zajedničko nastojanje.

UREDNIŠTVO